

RUNGON KOULUN HYVINVOINTISUUNNITELMA

Oppilashuollon toteuttamisen keskeiset tavoitteet ja toimintatavat

- edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta
- edistää koulun opiskeluympäristöjen hyvinvointia ja yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä
- siirtää painopistettä nykyistä enemmän yksilökeskeisestä työstä yhteisölliseen työhön
- siirtää painopistettä ehkäisevään työhön korjaavasta työstä
- vahvistaa oh-työn suunnitelmallisuutta ja toteuttamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarve: (lukuvuosi 2016-2017)

Rungon koulussa on 147 oppilasta. Erityisen tuen piirissä on 2 oppilasta ja tehostetun tuen piirissä 17 oppilasta. Koulussa ei ole pienryhmiä. Laaja-alaisella erityisopettajalla on 12h/vko. Koulussa ei ole erityisiä painotusalueita. Oppilaille tehdään Kiva- koulu tilannekartoitus vuosittain sekä kiusaamiskysely vuorovuosittain.

Käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut:

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

1.1. Kouluterveydenhoitopalvelut

Kouluterveydenhoitajan päätyö koululla on terveystarkastusten tekeminen (määräaikaistarkastukset tehdään vuosittain ja laajat terveystarkastukset 1-, 5-luokilla) sekä ennaltaehkäisevä terveydenhoito. Koululääkärin päätyö koululla on laajojen terveystarkastusten tekeminen yhteistyössä terveydenhoitajan kanssa. Terveydenhoitajan tehtäviin kuuluu myös koulupäivän aikana sattuneiden tapaturmien ja sairastumisien hoito. Terveydenhoitajan poissa ollessa, on ensisijainen hoitopaikka oma terveysasema.

Yhteystietoja:

Kaarinan pääterveysasema	puh. (02) 588 2000 solu 1 puh. (02) 588 2433 solu 2 puh. (02) 588 2434
Piikkiön terveysasema	puh. (02) 588 2531
Littoisten terveysasema	puh. (02) 588 2540
Kaarinan lääkäripäivystys	puh. (02) 588 2600 ma - pe klo 8.00 - 16.00
Yhteispäivystys	puh. (02) 313 8800 ma - pe klo 16.00 - 8.00 sekä viikonloput (TYKS)

Terveydenhoitaja on paikalla Rungon koululla maanantaisin sekä torstaisin. Terveydenhoitajan tavoittaa puhelimitse (parhaiten klo 11-11:30 välisenä aikana) numerosta 0505954014, sähköpostitse: anne.rantasaari@kaarina.fi tai Wilma kautta. Terveydenhoitajan päätehtävä koululla on terveystarkastuksien tekeminen. Terveydenhoitaja osallistuu kouluyhteisön, yhteistyön ja oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan.

Kouluterveydenhuollon keskeisimmät yhteistyötahot mm.:

- terveyskeskus ja neuvolat, päivystys, laboratorio, röntgen, fysioterapia
- erikoissairaanhoido
- Kaarinan perhekeskus
- lastensuojelu
- nuorisotoimi

1.2. Koulupsykologipalvelut

Koulupsykologin työ jakautuu kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseen ja yksittäisen oppilaan tukemiseen. Kaarinassa on kolme koulupsykologia, joista jokainen työskentelee usealla koululla. Koulupsykologien työ Kaarinassa on aiemmin painottunut vahvasti yksilökohtaiseen työhön ja jatkossa tavoitteena on siirtää painopistettä enemmän yhteisöllisen työn muotoihin.

Yhteisöllinen työ:

Koulupsykologi osallistuu luokka- ja ryhmätason työskentelyyn, vanhempainiltoihin, pedagogiseen kahvilatoimintaan (yhteiset teemakohtaiset keskustelutuokiot kouluhenkilöstön kesken) mahdollisuuksien mukaan.

Kouluhenkilöstön on mahdollista konsultoida koulupsykologia lapsen kehitykseen, oppimiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Koulupsykologi kuuluu koulun hyvinvointitiimiin, jonka tehtävänä on muun muassa kehittää ja suunnitella koko kouluyhteisön hyvinvointia tukevia toimintamalleja.

Koulupsykologi osallistuu lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja palvelujen kehittämiseen myös kunnallisella tasolla.

Yksilökohtainen työ:

Koulupsykologi tekee oppimiseen, keskittymiseen, koulunkäyntiin ja tunne-elämän vaikeuksiin liittyviä tutkimuksia, joiden perusteella voidaan esimerkiksi suositella koulun tukitoimia.

Koulupsykologi tarjoaa oppilaille tukikäyntejä esimerkiksi liittyen

- koulunkäynnin vaikeuksiin
- mielialaan
- ahdistuneisuuteen ja paniikkioireistoon
- jännittämiseen ja pelkoihin
- itsetuntoon
- käyttäytymiseen, keskittymiseen ja itsesäätelyyn

- kaveri- ja perhesuhteisiin

Vanhemmat voivat saada koulupsykologilta ohjausta, tukea ja neuvontaa kasvatuksellisissa ja lapsen kehityksen tukemiseen liittyvissä kysymyksissä.

Koulupsykologi toimii aktiivisesti yhteistyössä muun oppilashuoltohenkilöstön, kouluterveydenhuollon, perhepalveluiden (perheneuvola, lastensuojelu) ja erikoissairaanhoidon (lasten- ja nuorisopsykiatria, lastenneurologia) kanssa.

Koulupsykologit käyttävät yksilökohtaisen työn kirjaamisessa terveydenhuollon Efficasiakastietojärjestelmää.

Tavoitettavuus:

Koulupsykologi vs. Camilla Olsbom p. 050 340 5290, on tavoitettavissa Rungon koulussa pääsääntöisesti tiistaisin. Koulupsykologille voi varata ajan puhelimitse, Wilma-viestillä tai käymällä vastaanotolla (terveydenhoitajan tila).

1.3. Koulukuraattorin työ Kaarinassa

Koulukuraattorin tehtävät liittyvät yksittäisen oppilaan tukemiseen, kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseen ja oppilashuollon yhteistyöhön. Kaarinassa on kolme koulukuraattoria, joista jokainen työskentelee usealla koululla.

Työmuotoja ovat:

1. Yksilöön kohdistuva työ

Oppilaiden yksilöllinen tukeminen

Tuen ja ohjauksen tarjoaminen oppilaille koulunkäyntiin, vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä tilanteissa

Perheiden tukeminen kasvatustehtävässä sekä erilaisissa ongelmatilanteissa

Sosiaalisten selvitysten laatiminen

Oppilaiden tukeminen koulunkäynnin nivelvaiheissa

Oppilaan ja perheen ohjaaminen koulun ulkopuolisen tuen piiriin

Osallistuminen yksilöllisiin monialaisiin asiantuntijaryhmiin

Kirjallinen työ, kuten asiakastyön kirjaaminen asiakaskertomukseen sekä lausuntojen ja yhteenvetöjen laatiminen. Kaarinassa koulukuraattorit käyttävät Efficasiakastietojärjestelmää.

2. Kouluyhteisöön liittyvä työ

Koulu- tai oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen, kehittämiseen ja seuraamiseen osallistuminen

Oppilashuollon toimintamallien kehittämiseen osallistuminen

Ryhmien ja luokkien kanssa työskentely

Koulun kriisityöhön osallistuminen

3. Yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyvä työ

Monialaisen oppilas- ja opiskelijahuoltotyön kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin osallistuminen

Osallistuminen koulujen hyvinvointiryhmien työskentelyyn

Koulun henkilöstön konsultaatio

Kodin ja koulun yhteistyö

Monialainen ja hallintokuntien rajat ylittävä yhteistyö sekä verkostomaisen toimintatavan edistäminen lasten, nuorten ja perheiden tukemisessa
Oppilashuolto- ja koulukuraattoryön kehittämiseen sekä muuhun kehittämistoimintaan osallistuminen

Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa, oppilasryhmien, opettajien, oppilashuollon asiantuntijoiden sekä muiden viranomaisten kuten lastensuojelun työntekijöiden kanssa.

Koulukuraattorin asiakastyötä säätelee oppilas- ja opiskelijahuoltolaki sekä perusopetuslaki, lastensuojelulaki ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista. Koulukuraattori noudattaa työssään sosiaalityön ammattieettisiä periaatteita.

Tavoitettavuus: Koulukuraattori Mira Rovannerä p. 050-4732673. Koulukuraattorin tavoittaa parhaiten puhelimitse tai Wilma-viestillä. Koulukuraattori on pääsääntöisesti Rungon koulussa tarvittaessa joka toinen keskiviikko.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto (Kaarinassa *Hyvinvointiryhmä*) ja sen toimintatavat

2.1. Koulukohtaisen Hyvinvointiryhmän toimintatavat ja käytännöt:

- Kokoonpano: Rehtori, erityisopettaja/ -opettajat, luokanopettaja, terveydenhoitaja, koulupsykologi, koulukuraattori ja tarvittaessa yhteistyötahojen edustaja (esim. koulupoliisi, järjestöt, nuorisotoimi, seurakunta, sosiaalityö, terveystoimi, iltapäiväkerhotoiminta, vanhempainyhdistys, kulttuuritoimi, perhekeskus, esiopetus, oppilaskunnan edustaja)
- Kokoontuminen: neljä kertaa vuodessa ja tarvittaessa useammin. Lukuvuoden aikana myös muita sidosryhmiä kutsutaan kokouksiin esim. esiopetus keväällä, nuorisotoimi, vanhempainyhdistys kerran vuodessa ja muita sidosryhmiä tarpeen mukaan. Vanhempainyhdistykselle suunnitelma tiedoksi ja kommentoitavaksi loppukevällä tai heti alkusyksystä.
- Ryhmän toiminnan tavoitteet: Tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.
- Ryhmän tehtävät: suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää koulun oppilashuoltotyötä
- Suunnitelma päivitetään vuosittain

2.2. Yhteistyö erilaisissa oppilaiden nivel- tai siirtymävaiheissa:

- Tukea tarvitsevien koulutulokkaiden opiskelun suunnittelu yhteistyössä koulupsykologin ja esiopetuksen ja koulun henkilöstön kanssa. Yhteistyötapaamisia mahdollisuuksien mukaan esiopetuksen kanssa esim. kaksi kertaa vuodessa (keväällä ja syksyllä). Koulutulokkaiden kouluun tutustumispäivä, jonka yhteydessä

vanhempain infotilaisuus. Mahdollisesti esikouluopettajan ja tulevan ensimmäisen luokan opettajan vaihto keväällä.

- yhteistyö yläkouluun siirtymävaiheessa (keväisin ns. siirtopalaveri, yläkouluun tutustumispäivä ja vanhempainilta)

2.3. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyiden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa:

Terveydellisten olojen tarkastus joka kolmas vuosi, terveydenhuoltolaki 16 pykälä, Ympäristöterveydenhuollon edustaja organisoii tarkastuksen, jossa edellisen lisäksi mukana: rehtori, kouluterveydenhoitaja ja/tai -lääkäri, työsuojelun edustaja sekä kiinteistöhoitaja.

Kouluun on tehty pihasuunnitelma, jossa suunnittelussa mukana koulun henkilökunta, oppilaat ja vanhemmat.

Pihavälineiden tarkistus tehdään säännöllisesti kaupungin toimesta. Lisäksi kaikki, jotka huomaavat puutteita piha-alueen turvallisuudessa ilmoittavat niistä rehtorille.

2.4. Rungon koulun järjestyssäännöt

RUNGON KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Näiden sääntöjen tarkoituksena on taata kaikille koulussa oikeus häiriöttömään, turvalliseen, miellyttävään ja tulokselliseen opiskeluun ja työskentelyyn.

1. Pysyn koulun alueella koulupäivän aikana. Syksyllä ja keväällä jalkapallokenttää on välituntialuetta (ei 1.-2. lk:lla), mutta talvikaudella ei.
2. Koulun pihalla ja sisätiloissa käyttäydyn rauhallisesti ja muut huomioon ottaen.
3. Ajan pyörällä pyörätietä pitkin, en ajoradalla enkä istutuksilla. En koske pyöriin välitunneilla. Koulumatkalla ja siirtymistilanteissa käytän pyöräilykypärää ja noudatan liikennesääntöjä ja hyviä tapoja.
4. En heitä kiviä, lumipalloja, marjoja, omenoita yms.
5. Ruokailuun menen rauhallisesti ja ruokalassa keskustelen hillitysti.
6. En tuo kouluun soittimia, pelikoneita enkä pelejä. Käytän kännykkää koulu aikana vain opettajan luvalla. Koulu ei vastaa edellä mainittujen laitteiden rikkoutumisesta koulussa.
7. Huolehdin koulun siisteydestä ja omaisuudesta. Vaatteet ja kengät pidetään hyvässä järjestyksessä. Sitoudun palauttamaan koulun kirjat hyvässä kunnossa.
8. En häiritse oppituntia enkä käyttäydy sopimattomasti. En pilkkaa, kiusaa enkä kiroile.

9. En tuo kouluun mitään yleiselle turvallisuudelle vaarallisia esineitä.

10. Huolehdin koulutehtävien tekemisestä annettujen ohjeiden mukaisesti.

11. Liikuntatuntien alkaessa otan tarvittavat varusteet mukaan välitunnille mentäessä. Odotan opettajaa sovitussa paikassa hyvässä järjestyksessä ja hänen johdolla siirrymme liikuntatiloihin.

Jokaisen kouluuyhteisössä toimivan on noudatettava Suomen lakia ja asetuksia. Järjestyssäännöt käydään lukuvuoden alussa luokissa läpi sekä niistä voidaan keskustella vanhempainilloissa ja oppilaskunnassa.

2.5. Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen:

- Oppilaan poissaolot merkitään Wilma- ohjelmaan. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan poissaolosta viipymättä kouluun joko Wilman kautta tai puhelimitse.
- Opettajan tulee puuttua poissaoloon nopeasti ja olla yhteydessä kotiin harkinnan mukaan.
- Jos Wilmassa ei ole viestiä eikä muutakaan ilmoitusta ole tullut ollaan koulusta kotiin yhteydessä (luokilla 1-2 mahdollisimman nopeasti).
- Muut kuin sairaudesta johtuvat poissaolot myöntää luokanopettaja (1-3 päivää), rehtori (4-14 päivää) tai johtava rehtori (yli 14 päivää).

2.6. Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Terveystieteiden opettaja on mukana terveydellisten olojen tarkastuksessa. Terveystieteiden opettaja tiedottaa rehtorille havaitsemistaan tapaturmariskeistä.

Tapaturmatilanteissa paikalla oleva aikuinen antaa lapselle tarvittavan ensiavun.

Terveystieteiden opettajan ollessa paikalla hän hoitaa vakavammat koulutapaturmat sekä sairastumiset. Tarvittaessa oppilas ohjataan terveyskeskuksen päivystykseen tai otetaan yhteyttä 112. Tapaturman uhrin huoltajiin otetaan heti yhteys ja sovitaan kuka lähtee potilaan saattajaksi.

Koulun ensiapukaapit ovat opettajainhuoneessa (uusi ja vanha puoli), liikuntasalissa (naisopettajien pukuhuone) ja teknisen työn tilassa.

Tapaturmailmoituksen vakuutusyhtiöön tekee se koulun aikuinen, joka on ollut läsnä tapaturman sattuessa tai ensimmäisenä paikalla. Vahinkoilmoitus tehdään Kaarinan intran kautta.

Opettajille ja koulunkäynninohjaajille annetaan huoltajien suostumuksella tietoja oppilaasta, joiden sairaus (diabetes, epilepsia, allergia tms. sairaus) saattaa vaatia ensiapua tai on hyvä olla muuten tiedossa. Samalla käydään läpi opastus.

Koulun henkilöstö on saanut hätäensiapukoulutuksen, jota päivitetään tarpeen mukaan.

2.7. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen:

1. Oppilas tarkastetaan yksityisessä ja erillisessä tilassa hienotunteisuus ja henkilökohtainen koskemattomuus sekä yksityisyys huomioiden.
2. Ennen tarkastusta oppilaalle on kerrottava tarkastuksen syy ja sen perustelu.
3. Oppilaan tarkastajan on oltava oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa on oltava lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilas saa pyynnöstään valita toisen tarkastajan.
4. Kohdan 3 säännöistä voidaan poiketa, mikäli asian kiireellinen luonne ja turvallisuus ehdottoman välttämättömästi sitä vaativat.
5. Jos oppilas koettaa välttää haltuun ottamisen vastarintaa tekemällä, voidaan käyttää voimakeinoja, mikäli se on välttämätöntä ja on oikeassa suhteessa oppilaan ikään ja tilanteen uhkaavuuteen tai vastarinnan vakavuuteen sekä tilanteen kokonaisarviointiin eikä turvallisuus vaarannu.
6. Epävarmassa tilanteessa pyydetään poliisi paikalle.
7. Jos opettaja tai koulunjohtaja turvautuu pois ottamisessa voimakeinoihin, hänen tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.
8. Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee aina kirjata.
9. Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava oppilaan huoltajalle mahdollisimman pian. Suositeltavaa on olla yhteydessä huoltajaan jo ennen toimenpidettä, jos se on mahdollista.
10. Oppilaalta pois otetut tupakkatuotteet ja alkoholi voidaan luovuttaa vain huoltajalle.
11. Huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat tai muut vastaavat luovutetaan aina poliisille mahdollisimman pian.
12. Luovutukseen asti esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti.
13. Mikäli huoltaja ei nouda oppilaalta takavarikoitua tupakkaa tai alkoholia kolmen kuukauden kuluessa, ne hävitetään todisteellisesti.
14. Takavarikoidun aineen hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan.

- Kaarinan kouluilla on yhteinen päihdepuuttumismalli. (LIITE 2)
- Oppilaille järjestetään päihdevalistusta opetussuunnitelman mukaisesti eri oppiaineissa tai erikseen suunnitelluissa tilaisuuksissa. Oppilaan päihteiden käyttämisestä ja niiden hallussapidosta koulussa ilmoitetaan huoltajille.

2.8. Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet:

- Koulunkäynnin ohjaajat valvovat oppilaita heidän odotusaikoina (max.2,5 h päivässä). Odotusaikoina noudatetaan koulun järjestyssääntöjä.

2.9. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (liitteenä koulun oma suunnitelma):

- Rungon koulun toimintamalli väkivallalta-, häirintä- ja koulukiusaamistapauksessa: Kiusaamisella tarkoitetaan tahallista toimintaa, joka voi olla ruumiillista, henkistä tai sanallista toisen loukkaamista ja alistamista, ja joka tapahtuu toistuvasti. Kiusaamista voi tapahtua ryhmässä tai kahden oppilaan keskeisenä toimintana. Koulukiusaamisesta on

kyse silloin, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisten tahallisen toiminnan kohteeksi. Kiusaamiseen liittyy yleensä voimasuhteiden epätasapaino; kiusattu oppilas on jollakin tavalla puolustuskyvytön kiusaajaan tai kiusaajiin nähden. Syrjiminä ja yksin jättäminenkin on kiusaamista, jos yksi jätetään jatkuvasti joukon ulkopuolelle.

Olennaista on tunnistaa tiettyyn pisteeseen saakka normaali, leikkimielinen kisailu, kiusoittelu ja ohimenevä kahinointi sekä toisaalta varsinainen koulukiusaaminen. Viime kädessä kiusaaminen on kuitenkin aina kunkin henkilön omakohtainen kokemus. Sama asia voi toisesta oppilaasta tuntua vakavalta kiusaamiselta ja vastaavasti jonkun toisen mielestä kyse on vain harmittomasta leikistä.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

- Koulussa on tehtävä kaikille täysin selväksi, että kiusaamista ei hyväksytä
- Luokassa sovitaan yhteiset pelisäännöt, joihin sitoudutaan → Hyvä luokkahenki
- Tehokas välituntivalvonta
- Kummioppilastoiminta
- Kiva Kaveri – valinnat (yhteinen pohdinta).
- Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa
- KiVa- koulu toiminta

Ohjeet oppilaille:

- Kerro opettajalle tai muulle aikuiselle, jos huomaat kiusaamista tapahtuvan
- Yritä auttaa kiusattua, rohkaise häntä kertomaan asiasta aikuiselle
- Ota syrjään jätetytkin mukaan leikkeihin ja kaveriporukoihin
- Sano toisillekin, että mielestäsi kiusaaminen on tyhmää

Ohjeet vanhemmille:

- Ota aina yhteys kouluun, jos epäilet koulukiusaamista.
- Älä ota heti yhteyttä vastapuoleen. Koulu on neutraali maaperä selvittää asia.
- Jos lastasi on kiusattu, kannusta häntä kertomaan. Ota yhteyttä kouluun, vaikka lapsesi kieltäisikin.
- Jos lapsesi on kiusaava osapuoli, tee selväksi, että et hyväksy minkäänlaista kiusaamista ja tee yksinkertaisesti selväksi, että kiusaaminen on loputtava.

Toimintamalli

- Kiusaamista ja syrjimistä pyritään seuraamaan jatkuvasti kyselyiden ja luokan ilmapiirikartoitusten avulla.
- Lähtökohtana on aina periaate, että kiusaamista ei sallita missään tapauksessa, vaan asian tultua aikuisen tietoon se käsitellään ja siihen puututaan välittömästi.
- Oman luokan opettaja selvittää tapauksen. Jos kiusaaminen ei rajoitu pelkästään oman luokan sisälle, otetaan selvittelyyn mukaan myös muitten luokkien opettajat.
- Jos kiusaaminen koskee useampia luokkia tai osoittautuu laajemmaksi tai vakavammaksi, mukaan selvittelyyn tulevat myös KiVa- tiimi sekä tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä.

- Tarpeen vaatiessa otetaan aina yhteyttä niin kiusaajan kuin kiusatunkin vanhempiin. Vanhemmat voidaan myös pyytää koululle selvittämään tapausta. Kotiin ollaan yhteydessä aina, jos fyysistä väkivaltaa havaitaan käytetyn tai kiusaamista on jatkunut pitkään tai kiusaamisen muodot ovat hälyttäviä.
- Tarvittaessa keskustelut toistetaan.
- Kontrolli: Onko kiusaaminen loppunut.

Koulukiusaamiseen liittyviä käytänteitä kehitettäessä on lähteenä käytetty Christina Salmivallin toimittamaa materiaalia: Koulukiusaaminen /Kasvattajan käsikirja, Christina Salmivalli ja Oy Edita Ab, 1998.

- Koulussa toimii KiVa- tiimi, joka selvittää kiusaamistapauksia Kiva- toimintamallin ohjeistuksen mukaisesti
- KiVa- koulu ohjelmaan kuuluu oppitunnit ensisijaisesti 1. ja 4. luokille.

2.10. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa (liite 2: AKUUTIN KRIISIAVUN JÄRJESTÄMIEN KAARINAN KAUPUNGISSA):

- Rungon koululla on kriisisuunnitelma ja pelastussuunnitelma. Koulun henkilökunta tutustuu molempiin lukuvuoden alussa. Koulussa järjestetään poistumisharjoituksia ja ulkoa sisääntuloharjoituksia. Henkilökunta kiertää koulussa turvallisuuskierroksen, tutustuu poistumisteihin ja alkusammutusvälineisiin. Koulun tiloissa on poistumistiekartat ja -opasteet. Henkilökunnalle järjestetään turvallisuusaiheista koulutusta.
- Kriisiryhmään kuuluvat rehtori, kaksi opettajajäsentä ja kiinteistöhoitaja.
- Opettajat päivittävät pelastussuunnitelmaa vuosittain ja kriisiryhmä kriisisuunnitelmaa. Rehtori ja kiinteistöhoitaja suunnittelevat ja järjestävät poistumisharjoitukset ja osallistuvat palotarkastuksiin. Kriisitilanteissa koulun henkilökunta toimii toimintaohjeiden ja suunnitelmien mukaisesti.
- Koulun pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet poikkeustilanteiden varalle. Kriisisuunnitelma ohjaa kriisitilanteiden jälkihoitoa ja haittavaikutusten ennaltaehkäisyä. Koulun järjestyssäännöillä tuetaan kouluyhteisön turvallisuutta.
- Kriisisuunnitelmassa on ohjeet välittömiin toimiin, tiedottamiseen ja jälkityöhön onnettomuuksien ja kuolemantapausten jälkeen. Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet poikkeustilanteisiin.
- Koululla on taskuopas A-4 kokoinen kaksipuolinen pikaohjeistus toimintaan kriisitilanteessa: johtamisjärjestys, ensiapuohjeet (tapaturmat ja sairaskohtaukset), uhkaavan henkilön kohtaaminen, hätäilmoitus, hätäsiirtyminen ja tiedottaminen
- Rehtori vastaa johtamisesta ja viestinnästä äkillisissä kriisitilanteissa sekä ulkoisesta tiedottamisesta ja tiedottamisesta opetuksen järjestäjälle.

- Psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen on kuvattu koulun kriisisuunnitelmassa. Jälkihoito suunnitellaan tapauskohtaisesti yhteistyössä oppilashuoltoryhmän kanssa.
- Pelastus- ja kriisisuunnitelmaan perehdytään opettajien suunnittelupäivänä syyslukukauden alussa ja toimintavalmiuksia harjoitellaan lukuvuoden kuluessa. Pelastussuunnitelman päivittämisestä lukuvuosittain vastaa koulun rehtori. Palotarkastuksissa arvioidaan pelastussuunnitelman toimivuutta.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtainen oppilashuolto järjestetään lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.

3.1. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja toimintatavat

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Nämä ovat oppilaan oppimisen ja opiskelun kannalta keskeisiä asioita. Kun oppilaasta herää huoli ensin käydään keskustelua huoltajien kanssa. Tässä vaiheessa opettaja voi konsultoida oppilashuoltohenkilöstön kanssa. Mikäli ongelma ei ratkea ja huoli on suuri edetään tapauskohtaisesti koottavaan oppilashuoltoryhmään käsittelemään tapausta.

- ryhmään voivat kuulua terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, opettaja, erityisopettaja tai muu siinä tilanteessa keskeinen henkilö.
- se henkilö, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu (kenellä huoli herää), kutsuu ryhmän koolle, toimii puheenjohtajana ja hankkii oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksen/kirjallisen luvan.
- opettaja voi tarvittaessa konsultoida oppilashuoltohenkilöstöä.
- ryhmän vastuuhenkilö vastaa asian käsittelyn kirjaamisesta oppilaan yksilölliseen oppilashuoltokertomukseen ja se säilytetään koululla lain vaatimalla tavalla.
- oppilashuoltoryhmän jäsenet eivät saa käyttää saamiaan tietoja muuhun kuin oppilashuoltoon liittyvään tehtävään

3.2. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR) voi tehdä yhteistyötä oppilaan, huoltajien ja oppilaan hyvinvoinnista huolehtivien muiden yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa edellyttää aina oppilaan ja/tai huoltajan kirjallista suostumusta.

Oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus luovuttaa ilman suostumusta opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja opettajille ja rehtorille. (POL 40§, LL 32§)

Luokanopettaja on yhteydessä sairaalakoulun opettajan kanssa ja sopii tehtävien kokeiden tekemisestä. Oppilaan omaan kouluun onnistuneen paluun edellytys on tiivis pedagoginen ja oppilashuollollinen yhteistyö oman koulun ja sairaalakoulun kanssa. Koulu osallistuu sairaalakoulun järjestämiin verkostopalaveriin. Oppilaan siirtyessä takaisin omaan kouluun on hyvä järjestää siirtopalaveri, jossa kaikki osapuolet ovat edustettuina.

3.3. Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Laaja terveystarkastus tehdään 1., 5. ja 8.luokalla. Tarkastuksen tekevät terveydenhoitaja ja koululääkäri ja siihen kutsutaan oppilaan lisäksi myös hänen huoltajansa.

3.4. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Oppilaan tarvitseman lääkityksen sekä hoidon tukeminen koulussa sovitaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti yhdessä huoltajien, oppilaan, kouluterveydenhuollon, koulun henkilöstön ja hoitavan tahon kanssa suullisesti ja kirjallisesti.

Oppilaan huoltajalla on kokonaisvastuu oppilaan terveydenhuollosta, jolloin heidän tulee huolehtia, että kouluterveydenhuollolla on riittävät tiedot lapsen terveydentilasta.

Erityisruokavaliot: koulun keittiö ylläpitää listaa terveydellisistä ja eettisistä syistä erityisruokavaliota tarvitsevista oppilaista. Huoltaja ilmoittaa koulun keittiölle ja opettajalle lapsen erityisruokavalioiden jatkamisen tarpeellisuuden kunkin lukuvuoden alussa. Kouluterveydenhuollon asiantuntemus on tarvittaessa käytettävissä.

3.5. Yhteistyö tarvittaessa koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Yhteistyötä muiden tahojen kanssa (esikoulu, iltapäiväkerho, sosiaalitoimi, palo- ja pelastustoimi, poliisi ja seurakunta) toteutetaan tarvittaessa lukuvuoden aikana.

Yhteistyötä opiskelun siirtymävaiheissa toteutetaan tapaamisilla lähettävän ja vastaanottavan koulun edustajien kanssa, täyttämällä ja toimittamalla nivelvaiheeseen liittyvät lomakkeet, järjestämällä huoltajille vanhempainiltoja ja tiedotustilaisuuksia sekä järjestämällä oppilaille tutustumiskäyntejä tulevassa koulussa.

3.6 Kurinpitorangaistuksissa tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä huomioidaan yksilöllinen oppilashuollollinen tuki.

Oppilaalle, joka on erotettu määräajaksi tai jolta on evätty opetus jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivä ajaksi, tulee opetuksen järjestäjän järjestää tarvittava oppilashuolto. (POL 36 §)

Mikäli rehtori on evännyt oppilaalta oikeuden osallistua opetukseen loppupäivän ajaksi, hän ilmoittaa asiasta huoltajalle ja sopii käytännön järjestelyistä. Oppilaalle ja huoltajalle tiedotetaan mahdollisimman pian mahdollisuudesta oppilashuoltopalveluihin.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilaan osallisuus toteutuu yhteisöllisessä oppilashuollossa luokkatyöskentelyssä ja oppilaskuntatoiminnan kautta. Luokkakeskustelun tai oppilaskunnan kautta voidaan ottaa kantaa mm seuraaviin asioihin: järjestyssääntöihin, erilaiset aloitteet pienistä hankinnoista, teemapäivät/-viikot, ym. aloitteet. Koulussa on KiVa-koulu toimintaa ja kiusaamiskyselyt/hyvinvointiprofiili teetetään vuorovuosittain.

Yksilökohtaisessa oppilashuollossa oppilaalta pyydetään lupa hänen asioidensa käsittelyyn oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden. Oppilaalle annetaan mahdollisuus osallistua itse keskusteluun sekä arvioida toimenpiteitä ja niiden tuloksia.

Huoltajan osallisuus toteutuu yhteisöllisessä oppilashuollossa vanhemmille järjestettävissä vanhempainilloissa (koko koulun yhteiset tai luokkakohtaiset) ja vanhempainyhdistyksen toiminnassa.

Yksilökohtaisessa oppilashuollossa huoltajalta pyydetään kirjallinen lupa oppilaan asioiden käsittelyyn. Huoltajan toivotaan osallistuvan oppilashuollon tapaamisiin ja arvioivan toimenpiteitä ja niiden tuloksia.

Yhteistyötä muiden tahojen kanssa (esikoulu, iltapäiväkerho, sosiaalitoimi, palo- ja pelastustoimi, poliisi ja seurakunta) toteutetaan tarvittaessa lukuvuoden aikana.

Yhteistyötä opiskelun siirtymävaiheissa toteutetaan tapaamisilla lähettävän ja vastaanottavan koulun edustajien kanssa, täyttämällä ja toimittamalla nivelvaiheeseen liittyvät lomakkeet, järjestämällä huoltajille vanhempainiltoja ja tiedotustilaisuuksia sekä järjestämällä oppilaille tutustumiskäyntejä tulevassa koulussa. Sekä käydään siirtopalaverit uuden koulun edustajien kanssa (opo/erityisopettaja)-

Esikoululaiset käyvät tutustumassa tulevaan kouluun ja opettajiin toukokuussa. Samalla vanhemmille järjestetään tiedotustilaisuus, jossa läsnä rehtori, iltapäiväkerhon edustaja, erityisopettaja ja mahdollisuuksien mukaan muuta oppilashuollon henkilöstöä. Syksyllä ennen koulun alkua voi käydä tutustumassa iltapäiväkerhon toimintaan. Myös alkusyksystä uusille ensimmäisen luokan oppilille pidetään vanhempainilta (luokanopettaja).

Hyvinvointisuunnitelma annetaan Vanhempainyhdistykselle kommentoitavaksi ja tarpeellisilta osilta käydään läpi oppilaskunnassa (esim. (järjestyssäännöt). Lisäksi valmis suunnitelma tulee näkyviin koulun kotisivuille.

5. Hyvinvointisuunnitelman toteutumisen arviointi

Opetuksen järjestäjä ja sen nimeämä oppilashuollon ohjausryhmä seuraa koulujen hyvinvointisuunnitelmien toteutumista ja arviointia.

Rehtori vastaa koulukohtaisen hyvinvointisuunnitelman toteutumisen arvioinnista

Arvioinnin kohteena on käytettävissä olevien oppilashuoltopalveluiden tarpeellisuus, toimivuus ja riittävyys, yhteistyö oppilaiden ja huoltajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa, siirtymävaiheet, koulun toimintakulttuuri ja ilmapiiri sekä koulun työrauha.

Seurannassa voidaan käyttää mm. KiVa-ja muita laatukyselyitä.

Keskeisistä tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

Seurantatietoja hyödynnetään siten, että toimintaa tehostetaan ja sitä kohdistetaan enemmän esille tuleviin ongelma-kohtiin.

Keskeisistä tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

LIITE 1: RUNGON KOULUN KIUSAAMISEEN PUUTTUMISEN MALLI

LIITE 2 : AKUUTIN KRIISIAVUN JÄRJESTÄMINEN KAARINAN KAUPUNGISSA

LIITE 3: PÄIHDEPUUTTUMISMALLI

LIITE 4: HYVINVOINNIN VUOSIKELLO